

NACIONALNI SPORTSKI SAVEZ SLEPIH I SLABOVIDIH

SPORTSKI PRAVILNIK ZA KUGLANJE NA DEVET ČUNJEVA

Beograd, Oktobar 2025.god.

Na osnovu člana 55 Statuta Nacionalnog sportskog saveza slepih i slabovidih Upravni odbor na sednici održanoj 31.10.2025. usvojio izmenjen i dopunjen:

SPORTSKI PRAVILNIK ZA KUGLANJE NA DEVET ČUNJEVA

UVOD

Pravilnikom se osigurava stabilnost i razvoj ovog značajnog i popularnog sporta kod slepih i slabovidih Srbije.

Temelj za izradu Pravilnika je Pravilnik o kuglanju na devet čunjeva svetske sportske asocijacije slepih i slabovidih sportista, International Blind Sport Association (IBSA),

Takođe, korišćene su odredbe iz sportskog pravilnika za kuglanje na 9 čunjeva kuglaškog saveza Srbije koje nisu u suprotnosti s prethodno navedenim pravilnikom (sudije, obaveze sudija i ostala pravila koja regulišu tok takmičenja).

Pravilnikom su obuhvaćene i odredbe koje su rezultat dosadašnjih iskustava u organizaciji ligaških turnira i prvenstava Srbije.

Pravilnikom se uređuju svi elementi u sistemu takmičenja i bodovanja sa ciljem određivanja ekipnog i pojedinačnog prvaka Srbije po kategorijama.

Ovaj pravilnik naročito utvrđuje Pravila o takmičenjima, hicima i priznanju učinka hitaca, priznavanju rezultata održavanju reda na takmičenjima, žalbenom postupku i obavezama sudija na takmičenjima.

Ovaj Pravilnik takođe obezbeđuje da na takmičenjima koja organizuje Nacionalni sportski savez slepih i slabovidih ili njegovi članovi svi učesnici kuglaju pod jednakim uslovima.

1. OPŠTE ODREDBE

Pravilnik je obavezujući za sve članice Nacionalnog sportskog Saveza slepih i slabovidih.

Ekipna takmičenja se odvijaju u prvoj i drugoj ligi.

Svako kolo kuglaške lige slepih i slabovidih Srbije (u daljem tekstu KL SSS) organizuje Nacionalni sportski savez slepih i slabovidih.

Organizator kola lige je dužan da pozove sve ekipe koje su se pravovremeno prijavile za učešće u sistemu takmičenja.

Klubovi po završetku kuglaške sezone se pismeno izjašnjavaju o tome hoće li učestvovati u sistemu takmičenja za predstojeću sezonu. Jedna sezona se održava u razdoblju septembar tekuće godine – jun naredne godine.

Sva kola lige se organizuju po једнокружном bod sistemu. Takmičenja se ne održavaju neradnim danom utvrđenim na nacionalnom nivou (npr. veliki verski i državni praznici).

Sistem takmičenja uređuje i kontroliše Savez preko kuglaške komisije, kao trajnog radnog tela uz propisane propozicije lige.

Sistem takmičenja se može menjati samo na osnovu odluke UO NSSSS i to najmanje jedan mesec pre početka takmičenja.

2. KATEGORIZACIJA IGRAČA

Svi igrači koji učestvuju na takmičenjima registrovani su u jednoj od kategorija određenoj prema stanju vida na oba oka uz najbolju korekciju (tj. igrači koji nose kontaktna ili korektivna sočiva moraju ih nositi i na IBSA klasifikacijskom pregledu bez obzira da li će ih nositi na takmičenju).

Igrač koji nije klasifikovan od strane IBSE prijavljenu kategoriju pri prvom nastupu za klub ne može da menja sve dok IBSA ne izvrši klasifikaciju.

Klasifikaciju igrača vrši:

- IBSA klasifikator na EP i SP
- IBSA klasifikator uoči PS (ps?)

Klasifikaciju u Srbiji organizuje i sprovodi Savez u saradnji sa paraolimpijskim komitetom Srbije (kada se za to steknu uslovi).

B1 – bez osećaja vida na oba oka do percepcije svetla, ali bez mogućnosti raspoznavanja obrisa ruke na bilo kojoj udaljenosti ili u bilo kom smeru.

B2 – od mogućnosti raspoznavanja obrisa ruke do oštine vide 2/60 (do 3 posto ostatka vida), i/ili vidnog polja manjeg od 5 stepeni.

B3 – od oštine vida 2/60 do oštine vida 3/60 (od 3 posto do 5 posto ostatka vida), a po IBSA pravilniku od 3 do 10 posto i/ili vidnog polja većeg od 5, a manjeg od 10 stepeni.

2. 1. IGRAČI U ZONI IGRANJA

Igračima su dozvoljeni neki izuzeci i izmene u odnosu na standardna kuglaška pravila, radi postizanja veće sigurnosti i što boljih sportskih rezultata.

2.1.1. IGRAČI KATEGORIJE B1:

- a) Imaju neprozirne IBSA naočara koje postavljaju neposredno pre igre na stazi što kontrolišu sudije.
- b) naočare postavljene na početku meča se nesmeju dodirivati do kraja nastupa, izuzetno u medicinskom tajmoutu uz prisustvo sudije koji kontroliše ponovo postavljanje istih.
- c) bacaju kuglu iz mesta s obe ruke, stojeći raskoračeno na dasci za bacanje ili bacaju jednom rukom stojeći nepomično s obe noge na tlu,
- d) imaju pravo da pre izbačaja spuste kuglu na dasku za bacanje, i dodirnu površinu zone za igru rukama,
- e) imaju pravo da koriste lepljive oznake, i sve informacije od strane

asistenta u svrhu pripreme za izvođenje hica,

- f) obavezno igraju uz pomoć asistenta (dodavača kugli),
- g) imaju pravo na najmanje 3. probna hica po stazi.

2.1.2 IGRAČI KATEGORIJE B2:

- a) mogu da bacaju kao i kat. B1, s tim da nemaju pravo pre izvođenja hica da dodiruju tlo rukama,
- b) mogu da bacaju jednom rukom i to na način da vrše iskorak jednom nogom, a drugom pri izbačaju mogu da vrše dokorak,
- c) mogu bacati sa iskorakom bez vršenja dokoraka.
- d) obavezno igraju uz pomoć asistenta,
- e) imaju pravo na najmanje 5 probnih hitaca na početnoj stazi.

2.1.3 IGRAČI KATEGORIJE B3:

- a) mogu bacati tehnikom uobičajenom za tzv. "videće kuglaše" (iz zaleta)
- b) mogu bacati kao i kat. B2, s tim da nemaju pravo na asistenta,
- c) mogu da bacaju kao i kat. B1, s tim da nemaju pravo pre izvođenja hica da dodiruju tlo rukama, kao ni parvo na asistenta.
- d) imaju pravo na najmanje 5 probnih hitaca na početnoj stazi

2.1.4 POSEBNA PRAVILA ZA SVE KATEGORIJE

Svi igrači imaju pravo da koriste lepljive trake koje se lako uklanjaju pri odlasku sa staze.

Svi igrači koji se nalaze u sistemu takmičenja dužni su da u organizaciji matičnog kluba obave redovne lekarske sportske preglede. Lekarske potvrde ne smeju biti starije od 6 meseci. Klub je dužan istu proslediti sekretaru NSSSS.

Za zdravstveno stanje takmičara i sve eventualne povrede i bolesti prouzrokovane nastupom na takmičenju Savez nije odgovoran ni po kom osnovu.

3. RAD ASISTENATA

Svi igrači kategorije B1 i B2 moraju igrati uz pomoć trenera ili asistenta. Asistenta može imenovati sam igrač, vođa ekipe ili organizator takmičenja. Asistent može biti svaka osoba koja obavlja svoje zadatke, a da pri tom ne ugrožava kvalitet takmičenja odnosno sam tok igre.

3.1 PRAVA I OBAVEZE ASISTENTA:

- a) asistent se nalazi u zoni za igru,
- b) asistent postavlja igrača u položaj za izvođenje hica,
- c) asistent može postaviti oznake na dasci za bacanje (trakica u sredini ili sa strane) i uklanja ih po odlasku sa staze,
- d) asistent dodaje kuglu igraču, nakon dodavanja odstupa iza igrača. Asistent

iz žljeba uzima samo po jednu kuglu

e) asistent obaveštava igrača o smeru i kvalitetu hica, ali pri tom ne sme ometati druge igrače.

f) asistent ne sme biti u fizičkom i verbalnom kontaktu s igračem u trenutku izbacivanja kugle,

g) asistent ne sme nesportskim ponašanjem ometati ostale igrače ili na bilo koji način ugrožavati tok takmičenja,

h) asistent može zbog nesportskog ponašanja biti isključen te mu ekipa ili organizator dodeljuju zamenu.

Asistent može biti opomenut ili isključen na način kako je to utvrđeno za igrače (opomene i kartoni).

4. SUDIJE

4.1 KVALIFIKACIJE I OBAVEZE SUDIJA

Sva takmičenja NSSSS-ih moraju da vode sudije koji poseduju sudijsku dozvolu od nadležne sudijske organizacije.

Glavni sudija je odgovoran da se takmičenje odvija u skladu sa pravilnikom i propozicijama.

Kuglaška komisija obavlja delegiranje glavnih sudija i sudija zapisničara. Glavne sudije moraju imati najmanje rang saveznog sudije sa licencom KSS.

- sudija se mora upoznati sa svim specifičnim pravilima za takmičenje za koje je delegiran,
- 30 minuta pre nastupa sudija mora doći u kuglanu i proveriti valjanost i tehničku ispravnost staza,
- pre početka takmičenja sudija mora proveriti staze, automatsko dizanje čunjeva i svu ostalu opremu,
- glavni sudija mora proveriti i signalizaciju za prestup na svim stazama. U slučaju kvara signala za prestup na jednoj od staza mogu se isključiti signali prestupa na svim stazama,
- glavni sudija mora zamoliti organizatore da otkloni sve nedostatke koje je pronašao, a potom izvestiti vođe ekipa o stanju staza i opreme,
- glavni sudija takmičenje započinje predstavljanjem igrača na stazama, a završava proglašenjem rezultata takmičara,
- sudija vodi kuglaško takmičenje prema ovom Pravilniku, važećim propozicijama za to takmičenje i uputstvima organizatora, nepristrasno, pravedno i objektivno.
- glavni sudija je nadređen zapisničarima i mora pratiti vođenje zapisnika za vreme takmičenja
- zbog opravdanih tehničkih problema sudija može odložiti ili prekinuti takmičenje u bilo kom trenutku,
- glavni sudija ne sme dozvoliti start ili nastavak igre igraču koji ozbiljno prekrši sportska pravila i propozicije,

- sudija verifikuje ukupni zbir bodova u zapisnicima i konačne rezultate ekipa i pojeđinaca,
- sudija popunjava zapisnike takmićenja, unosi karakteristike i eventualne nedostatke, potpisuje zapisnike i daje ih na potpis vođama ekipa ili trenerima,
- svi sudijski izveštaji moraju biti valjani,
- na zahtev vođa ekipa ili trenera sudija mora pokazati svoje sudijske dokumente, a ako oni nisu valjani sudija ne sme voditi takmićenje.

5. OPŠTA PRAVILA KUGLANJA

5.1 ISPRAVAN HITAC

Ispravan hitac je onaj koji igrač izvede tako da kuglu položi na dasku položnicu, a zatim ona prođe izlazni vrh daske položnice i aktivira foto-ćelije.

5.2 NEISPRAVAN HITAC

Neispravan hitac je u slučajevima:

- a) prestupanja iz takmićarskog prostora (prestup)
- b) polaganja kugle izvan daske položnice i na površinu staze (bosa)
- c) doticanja poda rukom ili kolenom u fazi izvođenja hica, kao i oslanjanja na ogradu, žleb ili zid (oslanjanje)
- d) kad kugla preskoči foto-ćeliju za registrovanje hica (poskakivanje kugle)
- e) ako kugla stigne među ćunjeve pre ukljućenja zelenog svetla, zbog ćega automat nije registrovao učinak hica
- f) ako igrač i asistent prekrše pravila iz poglavlja 2.1 i poglavlja 3.

5.3 NEIZVEDENI HITAC

Ako je igrač tokom takmićenja već bio dva puta opomenut (žutim kartonom) pa pre izbacivanja kugle poćini novi prekršaj, kažnjava se žuto crvenim kartonom i idući se hitac vrednuje nulom (0).

Na semaforu se dodaje hitac više, a u rubriku pojedinaćnog zapisnika za sledeći hitac upisuje "X".

Ako nema daljih hitaca zadnji hitac vrednuje se nulom (0). Rezultat na semaforu mora se ispraviti i izvršiti ispravka u pojedinaćnom zapisniku.

5.4 PONAVLJANJE HICA

Hitac se ponavlja:

- a) ako igrač izvede hitac, a na postolju pre učinka kugle padne jedan ili više ćunjeva

- b) ako kugla koja se vraća ispadne iz žljeba i ometa igrača u izvođenju hica
- c) ako zbog tehničkih smetnji automat sam upali crveno svetlo i podigne čunjeve, pre registrovanja učinka kugle
- d) ako kugla u igri u pune prođe između čunjeva 1 i 2 ili 1 i 3, a pritom ne poruši ni jedan čunj
- e) odlukom glavnog sudije, koja je konačna, ako smatra da je neko od prisutnih na bilo koji način fizički ometao izvođenje hica.

5.5 VREDNOVANJE HICA

5.5.1 Čunj je ispravno pao:

- a) ako ga sruši kugla,
- b) kada ga registruje automat unutar 4 sekunde
- c) kada vidno leži, a automat ga ne registruje
- d) kada je vidno naslonjen na stranicu (martinelu)

5.5.2 Čunj je neispravno pao

Čunj je neispravno pao:

- a) ako je srušen kuglom koja se odbila od stranice
- b) ako je srušen kuglom koja se odbila od zadnjeg zida

5.5.3 Promašaj

Promašaj je onaj hitac pri kome kugla nakon izvedenog hica: a) na postolju ne obori niti jedan čunj

- b) odbije se od stranice
- c) napusti liniju izbačaja a automat ne registruje hitac (na semaforu dodati jedan hitac)
- d) napusti zaletišta pri ispadanju iz ruke igrača (na semaforu dodati hitac više)

Svaki promašeni hitac registruje se u "pojedinačnom zapisniku", prema svom rednom broju s oznakom: "– " (vodoravna crtica).

5.6 OPOMENA

Prvo i drugo kršenje odredbi ovih pravila ili nesportskog ponašanja kažnjava se opomenom.

Opomene su vezane uz osobu i vrede za sve hice u dotičnom startu.

Opomene se moraju naznačiti u „pojedinačnom zapisniku“ igrača i u izveštaju s utakmice uz navođenje izvršenog prekršaja.

Da bi se igraču jasno dalo do znanja da je izrečena opomena, sudija mora vidno pokazati žuti karton i objasniti koji je prekršaj učinjen.

Za izrečenu opomenu za prvi i drugi prekršaj učinak ispravnog hica se priznaje. Izrečena opomena za učinjeni prvi i drugi prekršaj između dva hica, učinak sledećeg ispravnog hica se priznaje.

5.7 PREKRŠAJI

Sledeći prekršaji kažnjavaju se u skladu s ovim pravilima:

- a) prestup preko podnih oznaka takmičarskog prostora (od toga se izuzima uzimanje kugle kada se automat za kugle nalazi predaleko),
- b) kada kugla udari pokraj daske položnice ili na površinu staze bosa,
- c) doticanje poda rukom ili kolenom, kao pomoćni položaj, osim u slučaju pada,
- d) naslanjanje na automat za vraćanje kugle ili zid nakon izbacivanja kugle,
- e) namerno ili svesno izbacivanje kugle dok automat za postavljanje čunjeva nije spreman za igru (igra na crveno),
- f) uzimanje ili vraćanje kugle u žljeb dok je protivnički igrač u zaletu za izbačaj,
- g) označavanje na zaletištu sredstvom koje nije dopušteno,
- h) napuštanje takmičarskog prostora bez dozvole glavnog sudije,
- i) namerno izazivanje prekida igre,
- j) poskakivanje kugle, koja nije aktivirala foto-čeliju za registraciju hica,
- k) neispravni hitac prema poglavlju 5.2 ovog Pravilnika,
- l) kada se prekrše pravila od tačke 2.1.1 do tačke 2.1.3.

Nesportsko ponašanje je:

- a) ne priznavanje odluke sudije,
- b) ometanje ili onemogućavanje protivnika u toku igre
- c) glasno dogovaranje sa sekundantom odnosno trenerom, preglasni razgovor, vikanje, psovanje, pevanje, itd.
- d) raspravljanje s gledaocima,
- e) vređanje sudija, sportskih službenika ili gledalaca,
- f) napuštanje takmičenja odnosno takmičarskog prostora igrača bez dozvole sudije,
- g) nedolični pokreti koji se kose sa sportskom etikom.

5.7.1 Prvi i drugi prekršaj

Igrači imaju pravo na 2 tehnička prekršaja u prvih 60 hitaca, te još 2 tehnička prekršaja u drugih 60 hitaca.

Prvim i drugim prekršajem smatra se bilo koji opisani prekršaj iz poglavlja 5.2 i

Za učinjeni prvi i drugi prekršaj izriče se opomena žutim kartonom i postupa se prema poglavlju 5.6 ovog Pravilnika.

5.7.2 Treći prekršaj

Trećim prekršajem smatra se bilo koji ponovljeni prekršaj prema poglavlju 5.2 i 5.7 ovog Pravilnika.

Za učinjeni treći i sve dalje prekršaje, sudija mora izreći kaznu ne priznavanja učinka kugle odnosno broja srušenih čunjeva, vidno pokazavši žuto-crveni karton.

Kažnjavanje žuto-crvenim kartonom vezano je uz osobu u prekršaju i ne može se preneti na drugu osobu.

Kažnjavanje se mora označiti u „zapisniku igrača“ i izveštaju sudije u napomeni s nazivom učinjenog prekršaja.

Ako igrač u toku zagrevanja napravi tehničke prekršaje ne kažnjava se a ukoliko napravi disciplinske prekršaje kažnjava se.

5.7.3 Isključenje

Za nesportsko ponašanje prema poglavlju 5.7 ovog Pravilnika u slučajevima ometanja, govorenja, vike, psovanja, pevanja, raspravljanja s gledaocima i nedoličnog ponašanja, sudija prema svojoj proceni može izreći opomenu žutim kartonom.

U svim ostalim slučajevima iz poglavlja 5.7 ovog Pravilnika, kao i u ponovljenim slučajevima iz prvog stava ovog člana, glavni sudija mora izreći kaznu isključenja – crvenim kartonom.

Kazna isključenja mora se evidentirati u „pojedinačnom zapisniku“ igrača i u izveštaju sudije u napomeni s nazivom prekršaja.

Isključenom ekipnom igraču postignut rezultat do isključenja se obračunava za rezultat ekipe.

Isključenom igraču u pojedinačnoj konkurenciji postignuti rezultat se evidentira s "0" čunjeva i "0" bodova.

U slučaju izricanja kazne isključenja sudija je obavezan podneti zahtev za pokretanje disciplinskog postupka protiv izvršioca prekršaja.

Kazna isključenja vezana je za osobu i ne može se preneti na drugu osobu.

5.7.4 Žalbe

Žalbe se dele u tri grupe:

- a) prigovor na nepravilnosti tokom samog takmičenja,
- b) žalbe na pravo nastupa igrača,
- c) žalbe na postignuti rezultat i ostvareni poredak,

Prigovor na nepravilnosti tokom samog takmičenja može podneti vođa ekipe.

Na pojedinačnom takmičenju, prigovor mogu podneti igrač, trener ili sekundant.

Prigovor rešava na licu mesta glavni sudija i vođstvo takmičenja odnosno utakmice i njihova je odluka konačna. Tokom rešavanja prigovora prekida se takmičenje.

Žalbe na pravo nastupa igrača zasnivaju se na opravdanoj sumnji da registracija kategorije ili lekarski pregled nisu regularni i da igrači nemaju pravo nastupa.

Žalbe na postignuti rezultat i ostvareni plasman zasnivaju se na opravdanoj sumnji da ekipa ili igrač nisu regularno ostvarili plasman na takmičenju ili na okolnosti pod kojima je taj rezultat postignut.

Žalbe se najavljuju isti dan glavnom sudiji, koji je dužan da žalbu upiše na poledinu ekipnog ili pojedinačnog zapisnika.

Žalbe koje se ne mogu rešiti za vreme takmičenja upućuju se na naknadno razmatranje kuglaškoj komisiji, koja istu mora rešiti u roku od 15 dana nakon završetka takmičenja. (osim ako prekršaji nisu iz nadležnosti etičko-disciplinske komisije Saveza).

U postupku rešavanja žalbe komisija se koristi sudijskim zapisnikom, pismenim prigovorom podnosioca žalbe i ostalim relevantnim podacima koji mogu uticati na donošenje odluke.

Odluka kuglaške komisije se u pismenom obliku dostavlja svim subjektima koji su sastavni deo žalbe.

5.8 PRAVILA PONAŠANJA

5.8.1 Igraču je dopušteno

Igraču je dopušteno:

- a) upotreba sunđera,
- b) brisanje peškirom,
- c) da preda kuglu i peškir asistentu ili sekundantu preko osnovne crte takmičarskog prostora,
- d) da stane na liniju izbačaja prilikom izvođenja hica, tako da foto-čelija ne registruje prestup,
- e) naginjanje u vazdušnom prostoru preko linije izbačaja prilikom izvođenja Hica,
- f) da stane na osnovnu liniju takmičarskog prostora, a ako je žljeb udaljeniji i da prestupi preko osnovne linije, prilikom uzimanja kugle iz žljeba,
- g) da već uzetu kuglu vrati u žljeb kod zastoja i pritom ne ometa susednog igrača,
- h) da upotrebi sredstva za bolje prijanjanje kugle, osim spreja, koja se pri zameni staze moraju očistiti,
- i) zamena dresa po odobrenju sudije,
- j) označavanje mesta svog početnog stava na dasci položnici sredstvom koje se mora ukloniti pri zameni staza.

5.8.2 Igraču nije dopušteno

Igraču nije dopušteno:

- a) napuštanje takmičarskog prostora i zaletišta bez dozvole glavnog sudije,
- b) započinjanje igre bez dozvole glavnog sudije,
- c) da čeka da se neka određena kugla vrati ili da upotrebljava svoje,

- d) da uzima kuglu iz žljeba dok je u pokretu,
- e) nesportsko ponašanje,
- f) da upotrebljava sredstva za prljanje kugli (lepak, mast) koja svojim delovanjem ometaju protivnika,
- g) brisanje staze bez dozvole sudije,

6. PRAVILA ZA VREME IGRE

6.1 POČETAK I ZAVRŠETAK IGRE

Pre početka igre sudija najavljuje igrače po kategorijama te ih usmerava na početne staze po pripadajućoj satnici takmičenja.

Satnica sa redosledom igrača mora se poštovati, a izmene redosleda nisu dozvoljene.

Ulaskom u zonu igre sudija predstavlja sve igrače, nakon čega daje start za izvođenje probnih hitaca.

Takmičar/ka počinje sa igrom po završetku probnih hitaca samo na znak sudije i startovanjem sata. Izmena staza se vrši samo po uputstvu i na znak glavnog sudije. Sudija daje znak za završetak igre nakon čega objavljuje konačne rezultate.

6.2 VREME IGRE

Ukoliko na svakoj stazi postoji automatski merač vremena, igrači se moraju pridržavati vremenskog ograničenja od 15 minuta za 30 hitaca.

Ukoliko nema ugrađenih satova, asistenti, treneri i sudije moraju opomenuti igrača da zadani broj hitaca izvede u određenom vremenu.

Prekid koji nije posledica ponašanja igrača ne računa se u vreme trajanja nastupa.

Ako se igrač ne pridržava vremenskog ograničenja, priznaju mu se samo bodovi iz hitaca izvedenih unutar vremenskog ograničenja. Pravilo važi i za igrače koji kasne na start.

Vremensko ograničenje računa se od znaka za početak takmičarskih hitaca, po završetku probnih hitaca, pa do trenutka kada zadnja kugla napusti igračevu ruku.

Igra počinje na znak sudije. Igra se završava na znak sudije da igrači napuste zonu bacanja.

6.3 PREKID IGRE

U slučaju tehničkih smetnji koje traju duže od 15 minuta, dopušteno je igraču da izvede 2 probna hica u "punu postavu" čunjeva na stazi gde je nastao kvar, odnosno na stazi gde se nastavlja sa igrom.

U slučaju kvara automata takmičenje se nastavlja na ostalim ispravnim stazama. Kod višestaznih kuglana igra se može nastaviti na sledećim stazama.

Ako je došlo do nestanka električne energije ili do elementarne nepogode susret se prekida, a igrači i ekipe nastavljaju takmičenje prema propozicijama ili odluci organizatora.

U slučajevima zbog kojih dolazi do prekida takmičenja, sve troškove nastavka snosi organizator.

Dužnost je glavnog sudije da zapiše stanje pozicija na stazama.

Sva ostala pravila oko regularnosti takmičenja donosi kuglaška komisija u saradnji s domaćinom takmičenja.

6.4 SPORTSKA ODEĆA I OPREMA

Na svim takmičenjima u organizaciji NSSSS takmičari/ke moraju da budu sportski odeveni. Sportska odeća je: klupski dres (majica), šorc, sportska trenerka, čarape i sportska obuća.

U ekipnim takmičenjima svi članovi jedne ekipe moraju da nose jednaku sportsku opremu (osim patika).

Treneri i sekundanti moraju da nose sportsku odeću ekipe (dres ili trenerke) .

Na klubskom dresu mora da bude ispisan naziv kluba.

Na sportskoj opremi je dozvoljeno reklamiranje raznih firmi i proizvoda. Zabranjeno je reklamiranje: droge, oružja, duvana i alkohola.

Za vreme nastupa takmičar/ka može koristiti kao pomoćnu opremu čeonu ili ručnu znojnicu, steznik za ruke ili noge i peškire za brisanje kugli ili ruku i lica. Kao pomoćna oprema se smatra i samolepljiva traka za obeležavanje početnog položaja. Tu traku takmičar/ka nakon svog nastupa mora ukloniti.

Pomoćna oprema je i sredstvo za bolji prihvatač kugli kao i posuda sa osvežavajućim napitkom koja mora biti plastična i mora imati zatvarač.

7. TAKMIČENJA U ORGANIZACIJI NSSSS

7.1 PROPOZICIJE

Takmičenja mogu biti prvenstvena, liga, turniri ili prijateljski susreti, a mogu imati obeležja državnog, regionalnog, gradskog ili klupskog karaktera.

Za pojedinačna i ekipna prvenstva kuglaška komisija mora propisati i objaviti propozicije koje moraju da budu detaljne i jasne, u skladu sa ovim pravilnikom i da obavezno sadrže sledeće:

1. Sistem takmičenja,
 2. Mesto i vreme održavanja takmičenja,
 3. Sastav učesnika, odnosno ko ima pravo da učestvuje,
 4. Rok, oblik i način prijave za takmičenje
 5. Način odigravanja i određivanje plasmana,
 6. Naziv – titule prvoplasiranih, opis nagrada i trofeja, sticanje prava daljeg takmičenja u viši i niži rang,
 7. Sastav kuglaške komisije, i telefon i članova komisije,
 8. Rad i obaveza sudija,
 9. Postupak u slučaju žalbe na takmičenje,

Propozicije nesmeju da budu u suprotnosti sa ovim pravilnikom.

Organizator mora da objavi satnicu takmičenja 3 (tri) dana pre početka takmičenja. U satnici se objavljuje: mesto, vreme nastupa i raspored nastupa.

Prilikom održavanja takmičenja svi učesnici (igrači, klubovi, sudije, treneri i funkcioneri) su dužni i obavezni da poštuju propozicije takmičenja i odredbe ovog pravilnika .

Ukoliko se dogodi i pojavi ponašanje koje nije u skladu sa propozicijama takmičenja ili pravilnikom NSSSS, sudija takmičenja je obavezan da odmah preduzme mere za otklanjanje i kažnjavanje takvih pojava.

O dešavanju i preduzetim merama hitno obaveštava organizatora.

7.2 OPŠTA PRAVILA

Takmičenja se održavaju na četvorostaznoj, šestostaznoj i osmostaznoj kuglani sa 120 hitacana punu poziciju (na 4 staze po 30 hitaca).

Organizator takmičenja treba da vodi računa da ako je moguće iz pojedinih ekipa najpre nastupaju igrači B3 kategorije, zatim B2 pa B1 kategorije.

Takmičenje se održava po prethodno utvrđenoj satnici takmičenja. Satnicu izrađuje organizator po dostavljenim prijavama učesnika, a može se menjati najkasnije 15 minuta pre nastupa prvog igrača u ekipi koja vrši zamenu.

Svaki igrač je dužan da se prijavi sudiji najkasnije 5 minuta pre nastupa.

Ukoliko se igrač prijavi na takmičenje kada je igra već započela, ima pravo da kugla u preostalom vremenu po satu, odnosno u vremenu koje mu je određeno završetkom igre njegove kategorije igrača u tom bloku.

Kod izrade satnice ako je moguće treba izbegavati paralelno nastupanje igrača iz različitih kategorija.

7.3 KOLA LIGE – EKIPNO PRVENSTVO SRBIJE

Službeni naziv lige je: Prva kuglaška liga slepih i slabovidih Srbije ili Druga kuglaška liga slepih i slabovidih Srbije.

Kola kuglaških liga se održavaju u razdoblju jesen - proleće, od septembra do juna.

Kola lige se održavaju po pravilu dvostrukom bod sistemu gost domaćin.

Kola lige organizuju i na njima učestvuju članice NSSSS po kriterijumima iz ovog Pravilnika..

Klubovi mogu u jednoj sezoni kuglaške lige prijaviti dve ekipe koje imaju ista prava i obaveze u skladu sa ovim pravilnikom kao i ostale ekipe učesnice, s tim da druga ekipa može biti samo omladinska starosti učesnika do 26 (dvadeset šest) godina.

Organizator takmičenja nužno sarađuje sa administratorom lige a pre svega: a)

o terminu takmičenja i određivanju satnice takmičenja,

b) o mogućnostima odstupanja od ovog Pravilnika bez mogućnosti uticaja na ravnopravnost svih učesnika i kvalitet takmičenja,

7.3.1. Ekipa u kolima liga

Uz prijavu za učešće ekipe prijavljuju svoje takmičare po kategorijama B1, B2 i B3.

Tokom jedne takmičarske sezone igrači ne mogu menjati ekipu za koju nastupaju i na čijem su spisku prijavljeni za takmičarsku sezonu. Ekipa može dopuniti spisak u toku registracionog perioda novim igračima koji nisu bili prijavljeni kod bilo koje ekipe na početku sezone.

Ekipu čine 3+1(rezerva) igrača-ice (po ostatku vida utvrđenim kategorijama igrača), u B1, B2 i B3 kategoriji, rezerva u bilo kojoj kategoriji. Ekipa može biti muška, ženska ili u mešovitom sastavu,

Ekipa može imati i četvrtog igrača a čiji se rezultat može uzeti za ekipu ukoliko ima bolji rezultat od svog igrača u istoj kategoriji.

Ukoliko član ekipe iz bilo kog razloga ne završi takmičenje, ekipi se pripisuje takav nepotpuni rezultat.

7.3.2 Plasman ekipa u KL SSS

Bodovanje rezultata se vrši na sledeći način: Pobeda igrača međusobno u odgovarajućim kategorijama bodije se sa po jednim (1) poenom. Boduje se ukupan rezultat igrača. Da bi osvojio jedan (1) poen igrač mora da bude bolji od svog protivnika ukupnom rezultatu. Ako je rezultat isti bolji je onaj igrač koji ima više devetki a ako je i to isto bolji je igrač koji ima manje promašaja, zatim više osmica itd. Bolji igrač osvaja jedan (1) ekipni poen.

Ukupan broj ekipnih poena igrač protiv igrača je tri (3). Preostala dva (2) ekipna poena pripadaju oborenim čunjevima. Ekipa koja je oborila više čunjeva osvaja dva (2) ekipna poena, a ako je rezultat isti gleda se koji ima više devetki a ako je i to isto gleda se koji ima manje promašaja, zatim više osmica itd.

Plasman u ligaškom takmičenju se određuje prema broju osvojenih bodova. Ekipa koja osvoji više ekipnih poena osvaja dva (2) boda i pobedu na utakmici. U slučaju da dve ekipe ili više ekipa imaju isti broj bodova bolja je ekipa koja ima više devetki, ukoliko je i to isto bolja je ekipa koja ima manje promašaja onda više osmica itd.

Poslednja ekipa po završetku lige ispada u Drugu ligu. Dok prvoplasirana ekipa u Drugoj ligi ulazi u Prvu ligu.

NSSSS dodeljuje za tri prvoplasirane ekipe pehare i po pet (5) medalja.

7.3.3. Pojedinačno takmičenje i plasman u KL SSS

Pojedinačno takmičenje se održava po utvrđenim kategorijama u muškoj i ženskoj konkurenciji u takmičarskoj sezoni.

Postignuti rezultat pojedinca određuje plasman u muškoj odnosno ženskoj konkurenciji.

Ukoliko igrač ne završi takmičenje (zbog npr. povrede) priznaje mu se postignuti rezultat. Takav nepotpuni rezultat pojedinca po proceni selektora ne mora ugroziti njegov status kao potencijalnog člana reprezentacije.

Pojedinačni plasman se određuje zbirom oborenih čunjeva po pripadajućim kategorijama. Bolji je takmičar koji ima više oborenih čunjeva.

Ukoliko dva ili više takmičara imaju isti zbir oborenih čunjeva bolji je onaj koji ima više oborenih devetki, a ako je to isto onda, manje promašaja, više osmica i tako redom.

7.4 POJEDINAČNO PRVENSTVO SRBIJE – POLUFINALE I FINALE

Pojedinačno prvenstvo se održava svake godine.

Pojedinačno prvenstvo Srbije se odvija u dve faze polufinale i finale koji se održavaju u 2 termina s vremenskim razmakom. (odluka organizatora).

Pojedinačno prvenstvo Srbije u organizaciji NSSSS može se održavati samo na četvorostaznim ili višestaznim kuglanama, pri čemu se moraju poštovati sledeći uslovi organizacije:

U kuglani mora biti istaknuta državna zastava. Takmičenje počinje intoniranjem državne himne. Organizator takmičenja mora obezbediti tehničke uslove za sve pojedinosti takmičenja: tehnička ispravnost staza, zastave, himna. razglas, postolje za pobednike i drugo.

Pravo učešća na pojedinačnom polufinalu i finalu imaju kuglaši sportskih klubova slepih i slabovidih ukoliko su registrovani u NSSSS i koji se uredno prijave u propisanom roku po dobijanju poziva od NSSSS.

Igrači koji odustanu od takmičenja u polufinalu obavezni su da najkasnije 48 časova pre početka PS svoj ne dolazak prijave organizatoru.

U finalu učestvuje 4 prvoplasirana igrača iz polufinala u svakoj kategoriji u muškoj i ženskoj konkurenciji.

7.4.1. Pojedinačno takmičenje i plasman na PS

Disciplina 120 hitaca Takmičar/ka izvodi u seriji 30 hitaca u pune – svih devet čunjeva. U disciplini 120 hitaca takmičar/ka izvodi 4 seta (serije).

Igrači u muškoj i ženskoj konkurenciji bacaju 120 hitaca u pune pozicije (4x30 hitaca). U finalu igrači nastupaju prema plasmanu iz polufinala.

Igrači kat. B1 imaju pravo na 3 probna hica na svakoj stazi, a kat. B2 i B3 ima pravo na zagrevanje na stazi na kojoj počinje sa igrom u trajanju od 5 minuta ili izvođenjem 10 hitaca na pune.

Kat. B1 i B2 obavezno imaju asistenta, a po potrebi ga određuje organizator PS. Prvo nastupaju igrači B3, zatim B2 pa B1 kategorije.

Zbir srušenih čunjeva određuje plasman pojedinca u polufinalu.

Ukoliko dva ili više takmičara imaju isti zbir oborenih čunjeva bolji je onaj koji ima više oborenih devetki, a ako je to isto onda, manje promašaja, više osmica i tako redom

Rezultati u srušenim čunjevima igrača u finalu se sabiraju sa njihovim rezultatima iz polufinala i na taj način se određuje konačan plasman finalista. Prvoplasirani postaje prvak Srbije u svojoj kategoriji.

Tandem-mix uskladiti sa propozicijama sa EP

Takmičenje tandem-a U takmičenju tandema igraju dva takmičara (tandem) protiv druga dva takmičara (tandem) u dva seta na ispadanje. Igra se dva seta po trideset hitaca i takmičari izvode naizmenično po jedan hitac. Po završetku prvog seta igrači menjaju staze. Ukoliko se set završi nerešeno izvodi se po jedan hitac u pune na stazama gde su se tandemi zatekli, taj hitac može da izvede bilo koji takmičar tandema, s tim što hitac prvi izvodi igrač na levoj stazi, ukoliko je rezultat i tad jednak drugi igrač tandema izvodi ponovo jedan hitac u pune, s tim da igrač na desnoj stazi prvi izvodi hitac i sve tako dok se ne dobije pobednik tog seta. Ukoliko je rezultat u setovima nerešen to jest jedan prema jedan tandemi izvode po dva hica u pune naizmenično, bez obzira koji igrač tandema izvodi prvi hitac, s tim da hitac prvi izvodi igrač na levoj stazi i tako naizmenično. Ukoliko je rezultat posle dva hica nerešen tandemi menjaju staze i ponovo izvode po dva hica u pune s tim da hitac prvi izvodi igrač na levoj stazi i tako naizmenično sve dok se ne dobije pobednik.

Takmičenje tandem_miks-a (mešoviti tandem) U takmičenju mešovutih tandema igraju jedna takmičarka i jedan takmičar (tandem miks) protiv drugog tandem miksa u dva seta na ispadanje. Mešoviti tandemi izvode naizmenično po jedan hitac tako da takmičar izvodi u prvom setu neparne hica a takmičarka parne. Po završetku prvog seta mešoviti tandemi menjaju staze. Ukoliko se set završi nerešeno izvodi se po jedan hitac u pune na stazama gde su se mešoviti tandemi zatekli, taj hitac može da izvede bilo koji član mešovitog tandema, s tim što hitac prvi izvodi igrač tandema na levoj stazi, ukoliko je rezultat i tad jednak drugi igrač tandema izvodi ponovo jedan hitac u pune, s tim da igrač tandema na desnoj stazi prvi izvodi hitac i sve tako dok se ne dobije pobednik tog seta. Ukoliko je rezultat u setovima nerešen to jest jedan prema jedan mešoviti tandemi izvode po dva hica u pune naizmenično, bez obzira koji igrač tandema izvodi prvi hitac, s tim da hitac prvi izvodi igrač na levoj stazi i tako naizmenično. Ukoliko je rezultat posle dva hica nerešen tandemi menjaju staze i ponovo izvode po dva hica u pune s tim da hitac prvi izvodi igrač na levoj stazi i tako naizmenično sve dok se ne dobije pobednik.

Takmičenje u sprintu. U takmičenju u sprintu takmičari izvode u dva seta po dvadeset hitaca u pune. Igra se dva seta. Po završetku prvog seta igrači menjaju staze. Ukoliko je rezultat u setu nerešen takmičari izvode po jedan hitac u pune na stazi na kojoj su se zatekli s tim da prvi hitac izvodi igrač na levoj stazi. Ukoliko je i posle toga rezultat nerešen, takmičari ponovo izvode po jedan hitac u pune s tim da sada hitac prvi izvodi igrač na desnoj stazi i tako naizmenično do dobijanja pobednika seta. Ukoliko je rezultat u setovima nerešen takmičari izvode po tri hica u pune naizmenično, s tim da hitac prvi izvodi igrač na levoj stazi, pa i ako je i tad rezultat nerešen, igrači menjaju staze i ponovo izvode po tri hica u pune naizmenično, s tim da hitac prvi izvodi igrač na levoj stazi i sve tako dok se ne dobije pobednik.

7.5 NAGRADE

Za ekipno prvenstvo Srbije NSSSS dodeljuje pehare i 5 medalja za 3 najbolje ekipe.

Za pojedinačno Prvenstvo Srbije NSSSS dodeljuje medalje po kategorijama za 3 prvo plasirana igrača, odnosno igračice. U kategorijama B1 i B2 nagrađuju se i asistenti.

8. REPREZENTACIJA SRBIJE

Ovim poglavljem određuje se način izbora potencijalnih reprezentativaca za nastup na EP i SP, kao i zadaci i ovlašćenja selektora.

8.1 IZBOR REPREZENTACIJE I OBAVEZE SELEKTORA

Izbor potencijalnih reprezentativaca trenera i asistenata vrši selektor.

Selektor za svoj rad odgovara isključivo Upravnom odboru Saveza, kojem podnosi potrebne izveštaje, predloge te programe potrebne za realizaciju aktivnosti na nacionalnom i međunarodnom nivou. Selektor se bira na 4.(četiri) godine i sprovodi Pravilnik o radu sa nacionalnim selekcijama NSSSS

Selektor tokom sezone prati sve rezultate pojedinaca koji se odnose na rezultate u kolima liga, sa pojedinačnog PS i međunarodnih turnira.

Osim prethodno navedenih rezultata, selektor mora uzeti u obzir i sve ostale okolnosti koje mogu uticati na očekivani rezultat reprezentacije (npr. očekivana takmičarska forma, sportsko ponašanje pojedinca, karakterne osobine pojedinca u odnosu na potrebe većine i sl.)

Selektor pre odlaska na EP ili SP organizuje i vodi pripreme reprezentacije po kriterijumima i uslovima koje odobrava NSSSS. U tu svrhu selektor određuje termin priprema, dinamiku priprema sa trenerom reprezentacije i asistentima po kategorijama te daje logističku podršku za realizaciju ciljeva u okviru priprema.

Na pripremama može učestvovati i više potencijalnih reprezentativaca od mogućeg broja određenih pozivom organizatora EP ili SP. Ovakve situacije nisu pravilo, nego se odnose na rešavanje mogućih dilema u izboru trenutno kvalitetnijeg pojedinca.

Selektor se u svom radu pre svega oslanja na saradnju s trenerom i asistentima, naročito za vreme priprema i boravka na EP i SP.

9. KUGLAŠKA KOMISIJA

Upravni odbor Saveza imenuje kuglašku komisiju kao trajno radno telo, i Poslovnikom o radu joj određuje sastav, trajanje mandata, prava i obaveze.

Delokrug rada komisije je usmeren ka ostvarivanju ciljeva ovog Pravilnika, kontroli svih segmenata sistema takmičenja i bodovanja.

Komisija može u svrhu ostvarivanja zadatih ciljeva u sistemu takmičenja i bodovanja, odstupiti od pojedinih odredaba ovog Pravilnika.

Član komisije može postati osoba koja je svojim radom i poznavanjem sistema nepobitno doprinosila razvoju kuglanja na nacionalnom i međunarodnom nivou.

U slučaju rešavanja žalbe, član kuglaške komisije postaje i glavni sudija.

Kuglaška komisija daje svoje mišljenje o povredi pravilnika, a konačnu odluku o kažnjavanju donosi Etičko-disciplinska komisija.

10. ZAVRŠNE ODREDBE

Pravilnik donosi i menja Upravni odbor Saveza. Predloge za izmenu i dopunu pravilnika osim Saveza, podnose pismenim putem članice, administrator lige, kuglaška komisija i selektor.

Promene Pravilnika se obavezno iniciraju ako se promeni Pravilnik o kuglanju na 9 čunjeva pri IBSA komisiji za kuglanje, i KSS. Isto tako Pravilnik se obavezno menja kada se trajno promeni sistem takmičenja i bodovanja na ligaškim kolima, odnosno prvenstvima Srbije.

Tumačenje ovog pravilnika daje upravni odbor i kuglaška komisija.

Područja i pravila koja nisu definisana ovim Pravilnikom mogu se privremeno ili trajno dopuniti odredbama iz Pravila o kuglanju na devet čunjeva kuglaškog saveza Srbije.

Članice koje se ne pridržavaju odredaba Pravilnika mogu biti privremeno ili trajno isključene iz sistema takmičenja, odnosno na osnovu Statuta Saveza izgubiti status članice.

Odluku o isključenju iz sistema takmičenja donosi Upravni odbor kroz predhodno sproveden postupak etičko-disciplinske komisije NSSSS.

Ovaj pravilnik stupa na snagu 31.10.2025. godine.

Stupanjem na snagu ovog pravilnika prestaje da važi dosadašnji pravilnik za kuglanjena 9 čunjeva od 24.01. 2023. godine.

Predsednik kuglaške komisije

Svetlana Radović